

ГРАЂА ЗА ПРОУЧАВАЊЕ ВОЈСКЕ НА ТЛУ СРБИЈЕ У ПЕРИОДУ РИМСКЕ ДОМИНАЦИЈЕ

Радмила Зотовић, Археолошки институт, Београд

Целокупна грађа за проучавање војне прошлости Србије у периоду римске доминације разврстана је према војним јединицама, тј. у “оквиру” одређених легија, кохорти или ала, које се наводе на епиграфским споменицима. Епиграфски извори укупно бележе имена и функције припадника двадесет легија, двадесет две кохорте и две але, као и шест припадника одређених војних јединица које услед оштећења споменика није било могуће одредити.

Кључне речи: римска војска, епиграфски и надгробни споменици.

Имена су преузета у оригиналу са епиграфских споменика, а тамо где су такви подаци постојали наведена је, такође у оригиналу, функција дедиканата, године службе и године живота. Осим тога наведен је тип епиграфског споменика, тј. да ли је споменик надгробни или вотивни, а у случају вотивних споменика и божанство коме је споменик посвећен. Датовање одређених натписа преузето је од цитираних аутора наведених у загради, уз основну назнаку на основу чега је датовање извршено. Скраћенице које су при томе коришћене су:

F – надгробни споменик

V – вотивни споменик

дат. – датовање

Уколико скраћенице нису наведене значи да се ради о фрагментованом споменику. Знак # означава да је исто наведено под редним бројем који је наведен иза знака.

legia VII Claudia

1. *Aur(elius) Marcians (!) sta(tor) leg(ati) leg(ionis) VII Cl(audiae) st(ipendiorum) XXVI*; F; Смедерево; CIL III 8117; Вулић 1909а: 126; Mirković 1986: 133-134, n. 115; дат.: 270. г. (Mirković, *op. cit.*, – *Antochano (!) et Orfito co(n)s(ulibus)*).
2. *Iuli Quin[t]i (centurioni) leg(ionis) VII [Cl(audiae)...]*; F; Смедерево; CIL III 8122; Mirković 1986: 126, n. 103.
3. *Ael(ius) Vita[li]s vet(eranus) ex me[ns(ore) tr]itici leg(ionis) V[II Cl(audiae)]*; V; Смедерево; Mirković 1986: 83-84, n. 45.
4. *M. Aurel(ius) Rufus tess(erarius) leg(ionis) VII Cl(audiae) vix(it) ann(is) XL milit(avit) ann(is) XX*; F; Костолац; CIL III 8118; Vulić und Premerstein 1903: Beibl. 15-16, n. 18; Mirković 1986: 138, n. 123.
5. *Aurel(ius) Aultral[i]s milites leg(ionis) eiustem (!); # 4.*
6. *Ael(ius) Civilis mil(es) leg(ionis) VII Cl(audiae) [(centuria)] Aufidini V[ic]toris p(rimi) p(ili)*; V – [H]erc(uli) Aug(usto); Костолац; CIL III 8104; Kalinka und Swoboda 1890: 33, n. 9; Vulić, Ladek und Premerstein 1901: Beibl. 80, n. 2; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 47, n. 2; Mirković 1986: 66, n. 11.
7. *Aur(elius) Felicianus pr(inceps ?) leg(ionis) VII Cl(audiae)*; F; Пожаревац; CIL III 13806; Vulić, Ladek und Premerstein 1901: Beibl. 100-102, n. 7; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 56-57, n. 7; Mirković 1986: 124-125, n. 99.
8. *C. Iul(ius) Val(ens ?) vet(eranus) leg(ionis) VI[II] Cl(audiae) ex b(ene)ff(iciarius) co(n)s(ularis) nunc dec(urio) Vim(inacii)*; V – Deo invicto Mithr(ae); Пожаревац; CIL III 14217; Вулић и Премерштајн 1900а: 109, n. 4; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 109, n. 4; Zotović 1973: 72, n. 911; Mirković 1986: 200, n. 308.
9. *C. Pomponius Valerianus mil(es) leg(ionis) VII Cl(audiae) b(ene)ff(iciarius) co(n)s(ularis) vix(it) an(nis) XXVIII mil(itavit) an(nis) X*; F; Дрмно; CIL III 13807; Vulić, Ladek und Premerstein 1901: Beibl. 107-108, n. 13; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903, 59, n. 12; Mirković 1986: 129-130, n. 109.
10. *P. Ael(ius) Priscus mil(es) leg(ionis) VII Cl(audiae) stip(endiorum) XXV vix(it) a(nnis) L*; F; Дрмно; CIL III 8116; Kalinka und Swoboda 1890: 35, n. 13; Марић 1956: 361; Šašel et Šašel 1963: 20, n. 19; Mirković 1986: 140-141, n. 127.
11. *C. Fl(avius) Felix vet(eranus) leg(ionis) VII Cl(audiae)*; V – IOM sacrum; Ниш; Петровић 1969: 227, n. 3, pl. I,3; 1979, 73, n. 12; Šašel et Šašel 1978: 57, n. 579.
12. *C. Iul(ius) Victorinus mil(es) leg(ionis) VII Cl(audiae) b(ene)ff(iciarius) co(n)s(ularis)*; V – [I]OM Iun(oni) Reg(inae); Ниш; Петровић 1969: 227, n. 4, Pl. II; 1979, 78-79, n. 24; Šašel et Šašel 1978, 57, n. 580.
13. *L. Cassius Candidus mil(es) leg(ionis) VII Cl(audiae) disces (!) epibeta (!) vi[x(it)] an(nis) XXI [m(ensibus)... d(iebus)] III m[il(itavit)] an(nis) [ ]*; F; Ниш; CIL III 14567; Вулић и Премерштајн 1900а: 27, n. 32; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 132, n. 32; Petrović 1979: 82-83, n. 31.

14. *M. Aur(elius) Gaius mil(es) leg(ionis) VII Cl(audiae) strat(or) co(n)s(ularis)*; V– IOM; Ниш; CIL III 12672; 14561; Вулић и Премерштајн 1900а: 26, n. 28; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 129, n. 28; Petrović 1979: 71-72, n. 8; дат.: 220. г. (Petrović, *op. cit.*)
15. *[Valer]ius Iulian[us mil]l(es) leg(ionis) VII Cl(audiae) [be]neficiarius co[n]s(ularis)] vixit ann(is) XXXX*; F; Чукљеник; CIL III 8252; Ковачевић 1887: 89, n. 1; Petrović 1979: 100, n. 67.
16. *Aurel(ius) Valens sig(nifer) leg(ionis) VII Cl(audiae)*; F; Равна; Вулић 1933: 42, n. 141; Вулић 1941-48, 84, n. 179; Šašel et Šašel 1986: 33-34, n. 1297; Petrović 1995: 82, n. 29; # II *Aurelia Dardanorum* бр. 5.
17. *T. Cl(audius) Valerianus mil(es) leg(ionis) VII Cl(audiae) stip(endiorum) III vix(it) an(nis) XXII*; F; Равна; Petrović 1995: 82-83, n. 30.
18. *T. Cl(audius) vet(eranus) ex tess(erario) leg(ionis)*; F; # бр. 17.
19. *Ulp(ius) Aquilinus mil(es) leg(ionis) VII Cl(audiae) librarius officii praeterit vixit ann(is) XXII*; F; Равна; Dušanić 1989: II, 150; Dušanić 1990: 585, fig. 1; Petrović 1995: 83, n. 31.
20. *T. Aur(elio) Mercatori vet(erano) ex imag(inifero) leg(ionis) VII Cl(audiae) vix(it) ann(is) L*; F; Костолац; Mirković 1966: 382, n. 2; Mirković 1986: 136, n. 120; Šašel et Šašel 1978: 34, n. 485; дат: крај II в. (Mirković 1986: 136 – према палеографским одликама натписа).
21. *Aur(elio) Marciano mil(iti) leg(ionis) eiusd(em) vix(it) ann(is) XXX mil(itavit) ann(is) V*; # 20.
22. *T. Aur(elius) Quintus vet(eranus) leg(ionis) eiusd(em)*; # 20.
23. *Aur(elius) Vitalis veter(anus) ex mensore tritici leg(ionis) VII Cl(audiae)*; F; Костолац; Вулић 1905а: 85, n. 17а; Вулић 1909а: 118-119, n. 25; Mirković 1986: 139-140, n. 126.
24. *Q. Helvius Probus vet(eranus) leg(ionis) VII Cl(audiae) vix(it) ann(is) LIII*; F; Костолац; CIL III 8121; Mirković 1986: 142-143, n. 131.
25. *L. Aur(elius) Andronicus vet(eranus) ex signifero leg(ionis) VII Cl(audiae) vix(it) a(nnis) LIII*; F; Костолац; CIL III 12658; Валтровић 1890: 56; 1893, 98, PL. XIX; Mirković 1986: 136-137, n. 121.
26. *leg(io) VII Cl(audia) su(b) c(uro) Victori (?) p(rae)p(ositi)*; опека са натписом; Костолац; Вулић 1905а: 85, n. 23.
27. *C. Iulio Valenti mil(iti) leg(ionis) VII Cl(audiae) b(eneficiario) proc(uratores) stip(endiorum) XXV vixit ann(is) L*; F; Костолац; Mirković 1986: 134, n. 117.
28. *L. (?) Val(erio) Quin[t]ino vet(erano) leg(ionis) [VII] Cl(audiae) vix(it) ann(is) XLV*; F; Костолац; Вулић 1909а: 119-120, n. 27; Vulić 1909b: Beibl. 155-156, n. 18; Mirković 1986: 144-145, n. 133.
29. *L(ucio) Val(erio) Celso mil(iti) leg(ionis) VII Cl(audiae) vix(it) an(nis) XX m(ilitavit) an(nis) II*; # бр. 28.
30. *leg(io) VII Cl(audia)*; опека са жигом; Костолац; CIL S 8275; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 79, n. 55.
31. *praef(ecti) leg(ionis) VII Cl(audiae)*; Костолац; Mirković 1986: 82-83, n. 44; дат.: највероватније 193. г. (Mirković, *op. cit.*, – *Rufo co(n)s(ulibus)*).

32. *C. Iul(ius) Ingenus (!) lib(rarius) l(egionis)*; # 31.
33. [*Anton(ino) Caes(ari) vet(erano) l(eg)ionis VII Cl(audiae)*]; Костолац; Вулић и Премерштајн 1900а: 17-18, н. 6; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 81-97, н. 3; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 47-54, н. 3; Mirković 1986: 90 i d., н. 53.
34. *Iul(io) Quadrato pat(ri) ve[t(erano)] leg(ionis) VII Cl(audiae) v(ixit) a(nnis) LXV*; F; Костолац; CIL III 1651; Mirković 1986: 143-144, н. 132.
35. *Iul(ius) Bassus m(iles) leg(ionis) I. II P (?) s( ) co(n)s(ularis)*; # бр. 34.
36. *P. Ael(ius) Antiochus veter(anus) leg(ionis) VII Cl(audiae) v(ixit) a(nnis) LX*; F; Костолац; CIL III 8115; Валтровић 1886: 24-25, н. 2; Mirković 1986: 141-142, н. 129.
37. *C. Val(erius) Maximus vet(eranus) l[e]g(ionis) VII Cl(audiae) ex corn(iculario) trib(uni) vix(it) ann(is) [.]III*; F; Костолац; Вулић 1909а: 122, н. 34; Vulić 1910: Beibl. 202, н. 12; Mirković 1986: 134, н. 116.
38. *M. Aur(elius) Heliodorus vet(eranus) leg(ionis) VII Cl(audiae) vix(it) an(nis) XXXXVI milit(avit) ann(is) XXVI*; F; Костолац; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 57, н. 8; Mirković 1986: 142, н. 130.
39. *M. Fabius Pate[r]nus trib(unus) leg(ionis) VII Cl(audiae) patronus*; F; Костолац; Вулић и Премерштајн 1900а: 20, н. 9; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 118, н. 9; Mirković 1986: 123-124, н. 98.
40. *Ulp(ius) Valens optio leg(ionis) VII Cl(audiae)*; фрагмент статуе – *Deo sancto Herculi*; Костолац; Mirković 1986: 66-67, н. 12; дат.: 204. г. (Mirković, *op. cit.*, – [C]jilo(ne) et M. Auni[fo Flavio] co(n)s(ulibus)).
41. *Val(erius) Liberalis [...] leg(ionis) VII Cl(audiae)*; V – *D(eo) S(oli) I(nvicto) M(ithrae)*; Костолац; Петровић 1969: 231, н. 6; Šašel et Šašel 1978: 33, н. 483.
42. *M. Aurel(io) Dizzoni aquilifero leg(ionis) VII Cl(audiae) vixit ann(is) XLVI*; F; Костолац; Вулић 1909а: 121, н. 32; Vulić 1909b: Beibl. 157, н. 21; Mirković 1986: 135-136, н. 119.
43. *L. Oppius T. f(ilius) Cla(udia) Secundus Varvar(ia) p(rimus) p(ilus) leg(ionis) VII C(laudiae) praef(ectus) k(astro)rum le[g(ionis)] VII C(laudiae) p(ia) f(idelis)*; F; Костолац; CIL III 14514; Вулић и Премерштајн 1900а: 56, н. 2; Vulić, Ladek und Premerstein 1901, Beibl. 106-107, н. 12; Вулић 1905а: Supl. 99; Mirković 1986: 125-126, н. 101.
44. *L. Blassius Nigellio specul(ator) leg(ionis) VII Cl(audiae) vixit ann(is) XXXV*; F; Костолац; CIL III 1650; Vulić 1909b: Beibl. 165; Mirković 1986: 128-129, н. 106.
45. *M( ) Ucenteus b(ene)f(iciarius) c(onsularis) l(egionis) VII Cl(audiae)*; V – *ИОМ*; Новопазарска Бања; Марић 1956: 357; Šašel et Šašel 1963: 44, н. 67.
46. *Sept(imius) Vitalis b(ene)f(iciarius) co(n)s(ularis) leg(ionis) VII Cl(audiae)*; V – *ИОМ et Nemesi reg(inae), Genio stat(ionis) M( ) Dard(anorum)*; Слатина (Сочаница); Вулић 1941-48: н. 223; Šašel et Šašel 1963: 44, н. 69.
47. *M. Val(erius) Speratus vet(eranus) leg(ionis) VII Cl(audiae) ex b(ene)f(iciario) co(n)s(ularis) dec(urio) m(unicipii) A(elii) V(iminacii) praef(ectus) coh(ortis) I Aquet(anorum) (!) v(ixit) a(nnis) LV o(biit) in Britt(annia) (!)*; F; Костолац; CIL III 12659; Brunšmid 1895: 8; Mirković 1986: 130, н. 110.

legia VII Claudia pia fidelis

1. *C. Terentius C. f(i)lius Cl(audia) Catullus Vir(uno) vet(eranus) leg(ionis) VII Cl(audiae) p(iae) f(idelis) ex sig(nifero) continun[c]u[l]jo et contubernali*; F; Смедерево; CIL III 8124 + р. 232899; Vulić, Ladek und Premerstein 1901: Beibl. 108-109, n. 14; Vulić, Ладек и Премерштајн 1903: 59-60, n. 13; Вулић 1909а: 126; Mirković 1986: 137-138, n. 122; дат.: 224. г. (Mirković, *op. cit.* – *Crispino [et Iulian]o II [co(n)s(ulibus)]*).
2. *C. Iulius Herculanus vet(eranus) leg(ionis) VII Cl(audiae) p(iae) f(idelis)*; F; Равна; CIL III 14577; Petrović 1995: 84, n. 32; Šašel et Šašel 1986: 35, n. 1302.
3. *L. Cassianus Potens mil(es) leg(ionis) VII Cl(audiae) p(iae) f(idelis) mil(itavit) annis XI vixit annis XXVIII*; F; Костолац; Вулић 1909а: 116-117, n. 15; Vulić 1909b: Beibl. 151, n. 6; Mirković 1986: 141, n. 128.
4. *M. Valerius Valens Fab(ia) Eracl(ea) ve[t(eranus) le]g(ionis) [VII Cl(audiae) p(iae) f(idelis)] vix(it) an(nis) LXX*; F; Костолац; Вулић 1909а: 121-122, n. 33; Vulić 1909b: Beibl. 158, n. 22; Mirković 1986: 145, n. 134.
5. *[(centurioni) leg(ionis) VII] C(laudiae) p(iae) f(idelis)*; F; Костолац; Вулић 1909а: 116, n. 14; Vulić 1909b: Beibl. 150, n. 5; Mirković 1986: 126-127, n. 104.
6. *[P]ius vix(it) an(nis) LXV (centurio) mil(itavit) an(nis) XXXV*; # бр. 5.
7. *Cl(audius) Diogenes hast(atus) leg(ionis) VII Cl(audiae) p(iae) f(idelis)*; V – *D(eo) S(oli) I(nvicto) M(ithrae)*; Костолац; Mirković 1966: 381, n. 1; 1986, 75-76, n. 32; Šašel et Šašel 1978: 33, n. 482.
8. *L. Laelius Maximu[s] leg(atus) leg(ionis) VII Cl(audiae) p(iae) f(idelis)*; V – *Dianaе*; Костолац; CIL III S 8103; Вулић и Премерштајн 1900а: 15, n. 2; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 108, n. 2; Mirković 1986: 63, n. 5.
9. види *legia VII Claudia* бр. 43.

legia VII Claudia Severina

1. *P. Ael(ius) Cocaius vet(eranus) leg(ionis) VII Cl(audiae) Sev(erinae)*; V – *IOM Paterno Aepilofio*; Ниш; CIL III 14565; Вулић и Премерштајн 1900а: 26, n. 30; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 130, n. 30; Вулић и Премерштајн 1900а: 26-27, n. 30; 1909, 150, n. 78; Petrović 1979: 77, n. 21; дат.: 223. г. (Вулић и Премерштајн 1900а: 27 – *Maximo et Aeliano co(n)s(ulibus)*).
2. *M. Ulp(ius) Martinus str(ator) co(n)s(ularis) leg(ionis) VII C<l>(audiae) [Se]v[er]inae*; V – *IOM*; Ниш; CIL III 1676; Petrović 1979: 74, n. 14; дат.: 225. г. (Petrović, *op. cit.* – *Fusco et Dextro co(n)s(ulibus)*).

legia VII Claudia Severina Alexandrina

1. *Ulp(ius) Martinus s(trator) c(onsularis) l(egionis) VII C(laudiae) S(everinae) Alex(andrinae)*; V – *Domn(ae) Re[g]inae*] et *Domno et Bono Evento*; Ниш; CIL III 8244; 13812; Vulić, Ladek und Premerstein 1901: Beibl. 136, n. 40; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 72, n. 37; Petrović 1979: 68-69, n. 3; дат.: 222-235 (Petrović, *op. cit.*)

legia IV Flavia

1. *Va(lerius ?) Vict(or ?) v(eteranus) l(egionis) IIII Fl(aviae)*; F; Београд; Мирковић 1988: 102-103.
2. *C. Val(erius) Valens vet(eranus) leg(ionis) IIII [Fl(aviae)]*; F; Београд; Kondić 1968: 272-273, n. 3; Mirković 1976: 69-70, n. 42.
3. *T. Aur(elius) Atticus vet(eranus) leg(ionis) IIII Fl(aviae) ex sig(nifero) p(raefectus) k(astrorum) (?) q(uin)q(uenalis) Sing(iduni) dec(urio) col(oniae) Sirmiensi(ium)*; V – *IOM Terrae Matri Libero par(ri) et Libire (!) sac(rum)*; Београд; Вулић 1909а: 142, n. 62; 1910, 212-213; Гарашанин 1954: 89; Mirković 1976: 52-53, n. 16.
4. *M. Aure[l(io)] Papi(ae) vet(erano) leg(ionis) IIII Fl(aviae) ex b(ene)ff(iciario) leg(ati) v(ixit) a(nnis) LXX*; F; Београд; Поповић 1971: 73; Mirković 1976: 60-61, n. 29.
5. *Ajel(ius) Herculanu[s] c(ustos) a(rmorum) leg(ionis)*; # бр. 4.
6. *M. Ulpio Mauliano vet(erano) leg(ionis) IIII Fl(aviae) ex b(ene)ff(iciario) trib(uni) vixit ann(is) XLIII*; F; Београд; Mirković 1976: 61-62, n. 30.
7. *L. Albanus L. fil(ius) Fl(avia) Septimius Sirmi imag(inifer) leg(ionis) IIII Fl(aviae) stip(endiorum) XXIII*; F; Београд; Петровић 1933-1934: 317; Вулић 1933: 3, n. 1; Гарашанин 1954: 84; Mirković 1976: 63-64, n. 34.
8. *Aur(elius) Maxi[mus] vet(eranus) leg(ionis) IIII [Fl(aviae)]*; F; Београд; CIL III 1665; Mirković 1976: 68, n. 39.
9. *Aur(elius) Faustianus sig(ni)ff(er) leg(ionis) IIII Fl(aviae) vix(it) ann(is) XXXII mil(itavit) ann(is) XII*; F; Београд; CIL III 8155; Vulić, Ladek und Premerstein 1901: Beibl. 128, n. 32; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 68, n. 30; Вулић 1941-1948: 6-7, n. 12; Гарашанин 1954: 63; Mirković 1976: 65-66, n. 36.
10. *Iul(ius) F[lo]rianus (centurio) leg(ionis) IIII Fl(aviae)*; саркофаг; Београд; CIL III 8156; Гарашанин 1954: 79; Mirković 1976: 59, n. 27.
11. *Aur(elius) Demetrius str(ator) co(n)s(ularis) leg(ionis) IIII Fl(aviae)*; F; Београд; Kondić 1968: 271-272, n. 2; Mirković 1976: 60, n. 28.
12. *Aur(elio) Eumeneti str(atori) leg(ati) leg(ionis) v(ixit) a(nnis) XL*; # бр. 11.
13. *Papiria Flac[co] t[ru]b(icini) leg(ionis) IIII Fl(aviae)*; Смедерево; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 58, n. 11.
14. *[A]urel(ius) Maximi[an]us ex praef(ecto) leg(ionis)*; V – *Genio [.] leg(ionis) IIII Fl(aviae)*; Смедерево; CIL III 1646; Вулић 1931: 217, n. 583; Mirković 1986: 64-65, n. 9.
15. *Ael(ius) Domitianus immunis lib(rarius) leg(ionis) IIII Fl(aviae)*; F; Смедерево; CIL III 8120; Mirković 1986: 122, n. 94.
16. *L. Paterno T. filio Ianuar[i]o vet(erano) leg(ionis) IIII [Fl(aviae)]*; F; Смедерево; CIL III 8123; Mirković 1986: 122-123, n. 95.
17. *Q. Sicinio Q. filio Serg(ia) Maximo X vir(o) stl(itibus) ind(icandus) trib(uno) milit(um) leg(ionis) IIII Fl(aviae)*; F; Vimnaciium; Vulić 1912: Beibl. 213-214, n. 1; Mirković 1986: 117, n. 86; дат.: крај I – почетак II в. (Mirković, *op. cit.*)

18. *L. P. Gaiani (centurionis) leg(ionis) III Fl(aviae)*; F; Костолац; Mirković 1966: 383, n. 3; 1986, 120, n. 90; Šašel et Šašel 1978: 34, n. 487; дат.: почетак III в. (Mirković 1986.)
19. *b(ene)f(iciarius) con(sularis) leg(ionis) III Fl(aviae) vix(it) an(nis) XXXX me(n)s(ibus) III die(bus) XVIII stip(endiorum) XXIII*; F, Костолац; Mirković 1986: 120-121, n. 91.
20. *Aelius Proculinus signif(er) leg(ionis) III Fl(aviae)*; F; Костолац; CIL III 1649; Kalinka i Swoboda 1890: 30-31, n. 3; Mirković 1986: 121, n. 92.
21. *Aur(elius) Aurelianus mil(es) leg(ionis) III Fl(aviae) vixit annis XXXV*; F; Равна; Petrović 1995: 81, n. 28.
22. *T. Aur(elius) Atta mil(es) leg(ionis) III Fl(aviae) str(ator) co(n)s(ularis)*; V – IOM; Ниш; CIL III 8249; Vulić, Ladek und Premerstein 1901: Beibl. 137, n. 41; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 73, n. 38; Petrović 1979: 70-71, n. 7.
23. *Atta mil(es) leg(ionis) III Fl(aviae) str(ator) co(n)s(ularis)*; V – IOM; Ниш; CIL III S 8249; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 73, n. 38.

legia IV Flavia felicis

1. *Barbius Ulpian(us) cornic(ularius) leg(ionis) III Fl(aviae) f(elicis)*; V – IOM; Београд; Вулић 1941-48, 4, n. 8; Гарашанин 1954: 86; Mirković 1976: 47, n. 6.
2. *Cres[cens] Scup(is) [vet(eranus ?)] leg(ionis) [III Fl(aviae) f(elicis) e]x eq(uite) [milit]av(it) an[nis] XXVI vix(it) [a]nn(is) XLV*; F; Београд; Вулић 1931: 234, n. 624; Гарашанин 1954: 66; Mirković 1976: 66, n. 37.
3. *L. Calpur(nio) Terti(o) vet(erano) ex aquil(ifero) leg(ionis) III Fl(aviae) f(elicis) vix(it) ann(is) XXX*; F; Београд; CIL III 1663; Mirković 1976: 63, n. 33.
4. *P. Ae(lius) Dionysius vet(erano) l(egionis) III Fl(aviae) f(elicis) ex si(gnifero)*; F; Београд; CIL III 12663; Валтровић 1890: 115; Вулић и Премерштајн 1900а: 24, n. 22; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 125, n. 22; Mirković 1976: 64-65, n. 35.
5. *C. Refidius Rufus optio leg(ionis) III Fl(aviae) f(elicis)*; F; Смедерево; Mirković 1986: 121-122, n. 93.
6. *P. Publius Fabia Constas (!) Brixxi(a) (!) e[q(ues) ?] leg(ionis) III Fl(aviae) f(elicis)*; F; Рат; Mirković 1986: 118-119, n. 88.
7. *L. Aemilius L. f(ilius) Fab(ia) Flaus Bracara eq(ues) leg(ionis) III Fl(aviae) f(elicis) stipend(iorum) XIII vixit ann(is) XXXII*; F; Костолац; Mirković 1986: 118, n. 87.
8. *L. Caesius L. f(ilius) Anie(nsi) Flaccus Caesara (!) Aug(usta) (centurio) leg(ionis) III Fl(aviae) f(elicis)*; F; Чаир; Vulić, Ladek und Premerstein 1901: Beibl. 103-105, n. 10; Vulić und Premerstein 1903: 57-58, n. 10; Mirković 1986: 119-120, n. 89.
9. *M. Domitio M. f(ilio) Viminaci[fo (centurioni) leg(ionis) III] Fl(aviae) f(elicis) sti[p(endiorum)] XVIII qui vixit annis [XXXV..]*; F; Сотин; CIL III 10250; Brunšmid 1908-1909: 229, n. 372; Mirković 1971: 85, n. 91; Dušanić 1995: 40, n. 1; дат.: крај I в. (Mirković, *op. cit.*, на основу скраћенице FF у имену легије).

legia IV Flavia Maximiniana

1. *L. Val(erius) Crescentio mil(es) leg(ionis) III Fl(aviae) Max(im)iniana(e)*; V – *Deam Hecaten*; Београд; Вулић 1941-1948: 4, н. 7; Гарашанин 1954: 72; Šašel et Šašel 1963: 19, н. 16; Mirković 1976: 43, н. 1.

legia IV Flavia Antoniana

1. *L. Aurel(ius) Mercator vet(eranus) leg(ionis) III Fl(aviae) Ant(onia)nae*; F; Београд; Kondić 1968: 267-268, н. 1; Mirković 1976: 68, н. 40; дат.: период Каракале (198-217) или Елегабла (218-222) (Kondić, *op. cit.*, према атрибуту легије).
2. *Aur(elius) Gaius vet(er)anus l(e)g(ionis) III Fl(aviae) An(tonin)iana(e)*; V – *Dio (!) Eroni(!)*; Костолац; Mirković 1986: 68-69, н. 16.

legia IV Flavia Severina Alexandrina

1. *Cl(audius) Lupercus mil(es) leg(ionis) III Fl(aviae) S(everinae) A(lexandrinae)*; V – *IOM*; Београд; Вулић 1931: 6, н. 4; Mirković 1976: 46, н. 4; дат.: период Александра Севера (Mirković, *op. cit.*, према епитету легије).
2. *Valer(ius) Crescentio mil(es) [le]g(ionis) III Fl(aviae) S(everinae) Ale[x(andra)nae]*; Костолац; Mirković 1973: 906; 1986, 103, н. 59; дат.: 217-235. г. (Mirković, *op. cit.*)

legia IV Flavia Galiena

1. *Aur(elius) Marcus (centurio) leg(ionis) III Fl(aviae) Galli(ene) (!)*; V – *IOM Patern[os]*; Београд; CIL III 8148; Mirković 1976: 48-49, н. 9; дат.: 257. г. (Mirković, *op. cit.*, према епитету легије).

legia XIII Gemina

1. *Aur(elius) Mercurius m(iles) leg(ionis) XIII Gem(inae) vix(it) ann(is) L mil(itavit) ann(is) XVIII*; F; Равна; Вулић 1931: 81, н. 188; 1941-48, 84, н. 178; Šašel et Šašel 1986: 33, н. 1294; Petrović 1995: 86–87, н. 35.

legia III Gallica

1. *C. Antonio Victor[i] q(uondam ?) op[er]at[us] SPEI (?) leg(ionis) III Gallic(ae) qui vixit ann(is) XLVII*; F; Сремска Митровица; Mirković 1990: 631-641; Душанић 1995: 42, н. 6.

legia III Gallica Severina Alexandrina

1. *M. Aurel(ius) Timon (centurio) leg(ionis) III Gall(icae) S(everinae) A(lexandrinae)*; F, Костолац; Вулић 1905a, 84, 13a; Vulić 1905b: Beibl. 6, н. 14; Mirković 1986: 117, н. 85.

legia I Adiutrix

1. *Q. Sabini(us) Maximus mil(es) leg(ionis) I Ad(iutricis) (centuriae)*; Сремска Митровица; Brunšmid 1906-1907: 103, н. 220; Klemenc 1928: 272; Mirković 1971: 62-63, н. 12, Pl. II,1.

legia II Adiutrix

1. *Ael(ius) Cessinus mil(es) leg(ionis) II Adiutricis) qu<a>es(tionarius)*; V – ИОМ; Шимановци; CIL III 15133; Brunšmid 1900-1901: 152; Dušanić 1967: 212; Šašel et Šašel 1978: 160, n. 1038.
2. *C. Antonius Vitalis (miles ili centurio) leg(ionis) II Ad(iutricis)*; Сремска Митровица; Милошевић и Милутиновић 1958: 30; Mirković 1971: 63-64, n. 15, Pl. II, 3.
3. *Aur(elius) Super vet(eranus) leg(ionis) II Ad(iutricis) m(issus) h(onesta) m(issione)*; V; Стара Пазова; Dimitrijević 1961: 99, sl. 12; Мирковић 1963: 115; Душанић 1968: 87; Dautova-Ruševljan 1977: 16, sl. 6, 6a; Dautova-Ruševljan 1983: 20-21, n. 101; Šašel et Šašel 1978: 165-166, n. 1053; дат.: 207. г. (Mirković *op. cit.* – *Apro et Maximo co(n)s(ulibus)*)
4. *T. Gramon(ius) Lucilianus signifer leg(ionis) II Adi(utricis)*; Sirmium; V – ИОМ; Mirković 1962: 319; Mirković 1971: 62, n. 11; Паровић-Пешикан 1966: 41-42; Šašel et Šašel 1978: 163, n. 1044; дат.: 223. г. (Mirković 1962: 320 – *Maximo et Aeliano co(n)s(ulibus)*).
5. *T. Cominius T. f(ilius) Volt(inia) Severus Vienna (centurio) leg(ionis) II Adiutric(is)*; Сремска Митровица; CIL III 10224; Mirković 1971: 70, n. 33, Pl. IV, 1.

legia II Adiutrix pia fidelis

1. *M. Aur(elius) Severinu[s] b(ene)f(iciarii) co(n)s(ularis) leg(ionis) II] Adi(utricis) p(iae) f(idelis)*; V; Београд; Mirković 1962: 322-323.
2. *M. Ul(pio) Tito Sirmi (centurioni) leg(ionis) Adi(utricis) p(iae) f(idelis) leg(ionis) leg(ionis) I Adi(utricis) leg(ionis) XIII G(eminae) leg(ionis) V Mac(edonicae) leg(ionis) XIII G(eminae) leg(ionis) II Adi(utricis)*; F; Сремска Митровица – ман. Ново Хопово; CIL III 3259; Нонин 1957: 111; Mirković 1971: 81, n. 78; Dušanić 1995: 40, n. 21.

legia VIII Augusta

1. *Gratius Artilleus, Clodius Glamusus (centuriones) leg(ionis) VIII Aug(ustae) bello Serdicensi desideratis, schola (centurionum) leg(ionis) s(upra) s(criptae) collegis...*; F; Сремска Митровица; Василић 1953: 147, n. 4; Šašel 1961: 3ss; Šašel et Šašel 1963: 98, n. 272; Mirković 1971: 71-72, n. 36, Pl. VII, 1.
2. *... im(a)g(inifer) leg(ionis) VIII Aug(ustae)*; Сремска Митровица; Василић 1953: 146; Šašel et Šašel 1963: 98, n. 274.

legia XV Apollinaris

1. *L. Fabius Crescens (centurio) leg(ionis) XV Apol(linaris)*; F; Костолац; Mirković 1986: 146-147, n. 138.

legia X Fretensis

1. *M. Ulp(ius) Vit[al]is] (centurio) l(egionis) X Fret(ensis)*; F; Равна; Вулић 1933, 43-44, n. 148; 1934, 81; Šašel et Šašel 1986: 36, n. 1308; Petrović 1995: 86, n. 34; дат.: период Марка Аурелија (Petrović, *op. cit.*)

legia I Menerva

1. *Restitutius Silvanus (centurio) leg(ionis) I Men(erviae)*; F; Сремска Митровица; Василић 1953: 147, н. 3; Šašel et Šašel 1963: 98, н. 273; Mirković 1971: 70, н. 32.

cohors I Aurelia Nova

1. *Scribonius Faustus v(eteranus) e I Aure(lia) N(ova) Pa[s]ina[tum] c(ivium) R(omaniorum) m(iliaria)*; V – [I]OM; Стојник; CIL III 14545; Вулић и Премерштајн 1900а: 43, н. 63; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 163, н. 63; Wilkes 1969: 118, н. 6, 218, н. 4; Dušanić 1976: 126, н. 99.

cohors II Aurelia Nova

1. *Aur<e>l(ius) Victor mil(es) c(ohortis) II Aur(eliae) n(ovae) SACOR*; F; Сопот; CIL III 14217; Вулић и Премерштајн 1900а: 40, н. 54; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 157, н. 54; Dušanić 1976: 135-136, н. 119; ком.: Вулић и Премерштајн: *sacor(um)*.
2. *Publius Aelius Victorinus vet(eranus) coh(ortis) II Aurel(iae) nove (!) vixit ann(is) LX*; F; Стојник; Вулић 1931: 219, н. 586; Dušanić 1976: 136, н. 120.
3. *T. Babenius Iustus praef(ectus) (valetudinarum) coh(ortis) II Aur(eliae) nov(ae) milliariae) equit(atae) c(ivium) R(omanorum)*; Стојник; CIL III 14437; Вулић и Премерштајн 1900а: 44, н. 65; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 164sq, н. 65; дат.: период Комода и Вера као конзула (Вулић и Премерштајн, *op. cit.*)
4. *L. Aurel(ius) Acutio mil(es) coh(ortis) II Aureliae n(ovae)*; F; Губеревац; Марић 1956: 358, н. 2; Šašel et Šašel 1963: 22, н. 26; Dušanić 1976: 134-135, н. 118.
5. *Septimiu[s] Lusanus t(es(serarius)) coh(ortis) II Aur[el(iae)] ...*; F; Губеревац; Вулић и Премерштајн 1900а: 42, н. 59; дат.: крај II в. (Вулић и Премерштајн, *op. cit.*); ком.: *II Aur[el(iae)] nov(ae)*.

cohors II Aurelia Nova Antoniana

1. *Marc[i]an[us] v(eteranus) ? c(ohortis) II Aur(eliae) n(ovae) (miliariae) e(quitatae) Anto[nian(ae)*; Стојник; Вулић 1909а: 169, н. 111.

cohors II Aurelia

1. *M. Aur(elius) Salvianus (centurio) coh(ortis) II Aur(eliae) vix(it) ann(is) XLI mil(itavit) ann(is) XXI*; F; Равна; Вулић 1909а: 156, н. 91; Vulić 1909b, Beibl. 181, н. 48; Šašel et Šašel 1986: 33, н. 1295; Petrović 1995: 92, н. 43.

cohors I Aurelia Dardanorum

1. *G. Iul(ius) Severus mil(es) coh(ortis) I Aur(eliae) Dard(anorum) vix(it) ann(is) XLVII*; F; Ниш; CIL III 8251; Petrović 1979: 83, н. 32.

cohors II Aurelia Dardanorum

1. *L(ucio) Egnat(io) Aristia[no] Supero mil(iti) coh(ortis) II [Aur(eliae)] D(ardanorum)*; F; Равна; Vulić und Premerstein 1903: Beibl. 46, n. 52; Petrović 1995: 97-98, n. 50.
2. *Fl(avius) Vales (!) mil(es) coh(ortis) II Aur(eliae) Dar(danorum) vixit annis L milit(avit) annis XVII*; F; Равна; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 76, n. 45; Šašel et Šašel 1986: 34-35, n. 1301; Petrović 1995: 98, n. 51.
3. *Fl(lavio) Bitho ad(iutori) coh(ortis) II Aur(eliae) Dar(danorum)*; F; Равна; Dušanić i Petrović 1963: 377, n. 7 et fig. 7; Šašel et Šašel 1978: 54-55, n. 571; Petrović 1995: 92-93, n. 44.
4. *T. Ae[l(io)] Martial(i) med(ico) coh(ortis) II Aur(eliae) Dar(danorum) [s]tip(endiorum) XXII*; F; Равна; Vulić und Premerstein 1903: Beibl. 45, n. 51; Šašel et Šašel 1986: 32, n. 1291; Petrović 1995: 97, n. 49.
5. *Aurel(ius) V[uctor ?] imag(inifer) coh(ortis) II [Aur(eliae)] D(ardanorum) mil(itavit) ann(is) XXII*; F; Равна; Вулић 1933: 42, n. 141; Вулић 1941-1948: 84, n. 179; Šašel et Šašel 1986: 33-34, n. 1297; Petrović 1995: 82, n. 29.
6. *T. Iul(ius) Saturnin(us) vet(eranus) ex dec(urione) coh(ortis) II Aur(eliae) Dar(danorum)*; F; Равна; Вулић 1941-1948: 85, n. 182; Šašel et Šašel 1986: 35, n. 1303; Petrović 1995: 95, n. 46.
7. *T. Fl(avius) Maximus vet(eranus) ex dec(urione) coh(ortis) II Aur(eliae) Dar(danorum) vix(it) an(nis) LXX*; F; Равна; Вулић 1909a: 154, n. 83, 84; Vulić 1909b: Beibl. 177-178, n. 40, 41; Šašel et Šašel 1986: 34, n. 1300; Petrović 1995: 93-94, n. 45.
8. *Sep(timius) Super vet(eranus) ex h(astiliario ?) c(ohortis) II A(ureliae) D(ardanorum) v(vixit) a(nnis) LX*; F; Равна; Вулић 1909a: 152, n. 80; Vulić 1909a: Beibl. 175, n. 37; Šašel et Šašel 1986: 35, n. 1304; Petrović 1995: 96-97, n. 48.
9. *Ael(ius) Rusticus DD coh(ortis) II Aur(eliae) Dard(anorum)*; F; Равна; Петровић 1991: 63-69; Вулић 1905a: 95-96, n. 47.
10. *[vete]r(ani) coh(ortis) II Au[r(eliae)] Dard(anorum)*; Равна; Vulić 1904: Beibl. 5, n. 6; Šašel et Šašel 1986: 30, n. 1284; Petrović 1975: 141, n. 38; Петровић 1995: 74-75, n. 20; дат.: поч. III (212. г.) (Petrović 1995: 75 – *A[spro] II et Iul(io) coh(n)[s(ulibus)]*).

cohors II Aurelia Dardanorum Antoniniana

1. *Atrium Deco[rat(um) trib(unum) coh(ortis)] II Aur(eliae) Dard(anorum) An[toninia]nae (miliarae) eq(uitatae)*; V – *[Mart]i equitum te[mplum]*; Равна; Вулић 1941-1948: 81, n. 172; Šašel et Šašel 1986: 30, n. 1282; Петровић 1975: 140, n. 36; Petrović 1995: 67-68, n. 9.
2. *C. Atrius Decor(atus) trib(unus) coh(ortis) II Au[rel(iae)] Dard(anorum) Ant(oniniana) m(iliariae) eq(uitatae)*; Равна; Vulić und Premerstein 1903: Beibl. 43, n. 49; Петровић 1975: 140, n. 37; Petrović 1995: 74, n. 19; дат.: поч. III в. (208-211. или 212. г. – Petrović 1995: 74).

3. *G. Atrius Decorat(us) trib(unus) coh(ortis) II Aurel(iae) Dard(anorum) Antoniniana(e) miliariae) eq(uitatae); V – Marti eq(uitum);* Равна; Vulić und Premerstein 1903: Beibl. 41-43, n. 48; Šašel et Šašel 1986: 29-30, n. 1281; Petrović 1975: 140; Petrović 1995: 66-67, n. 8; дат.: 208-211. г. (или 212. г. – Petrović 1995: 67).

cohors I Thracum Syriaca

1. *C. Cassius Lo[ngus ?] vet(eranus) coh(ortis) I Thrac(um) Syriac(ae) vix(it) anis (!);* F; Равна; CIL III 14575; Vulić, Ladek und Premerstein 1901: Beibl. 142, n. 48; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 75, n. 44; Šašel et Šašel 1986: 34, n. 1299; Petrović 1995: 89-90, n. 39; дат.: средина II в. (Petrović, *op. cit.*)
2. *Q. Serg(ius) Paul(us) vet(eranus) coh(ortis) I Thrac(um) Syr(iacae) ex eq(uite) h(ic) s(itus) [e(st)] v(ixit) an(nis) LXX;* F; Равна; CIL III 8262; Вулић 1905a: 95, n. 54; Vulić 1905b: Beibl. 19, n. 57; Вулић 1941-1948: 86, n. 184; Petrović 1995: 89, n. 38.
3. *Tarsa[ti]c[es]es(is) eq(ues) coh(ortis) I [Thrac(um)] Syr(iacae) tur(ma) Longi vix(it) ann(is) LXI mer(uit) stip(endia) XXVIII;* F; Равна; CIL III 14579; Вулић и Премерштајн 1900a: 32, n. 42; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 141, n. 42; Šašel et Šašel 1986: 37-38, n. 1313; Петровић 1975: n. 138; Petrović 1995: 88-89, n. 37; ком.: Petrović 1995: *Dimit[ra]lis Tarsa[e± 3]*; дат.: крај I в. (Вулић и Премерштајн 1900a).

cohors I Thracum

1. *Q. Valerius Germanus vet(eranus) coh(ortis) I Thrac(um) mil(itavit) an(nis) XXXII;* F; Равна; Вулић 1909a: 158, n. 95; Vulić 1909b: Beibl. 183, n. 52; Šašel et Šašel 1986: 36, n. 1309; Petrović 1995: 90, n. 40.

cohors I Cilicum

1. *G. I[uliu]s Plato mil(es) coh(ortis) I Cil(icum) vix(it) an(nis) XL mil(itavit) an(nis)...;* F; Ниш; CIL III 8250; Petrović 1979: 83, n. 33.

cohors I Delmatarum

1. *C. Iul(ius) Rufus trib(unus) coh(ortis) I mil(iariae) Delm(atarum);* V – *IOM Partino*; Ужице; CIL III 8353; Вулић 1941-1948: 247, n. 485; Зотовић 1990: 153, бр. 1, сл. 1.

cohors II Delmatarum

1. *Cn. Pompeius Politianus trib(unus) co(hortis) II Delmatarum;* V – *Serapidi et Isidi*; Чачак; Вулић 1941-1948: 253, n. 494; Šašel et Šašel 1986: 73, n. 1483; Васић 1986: 28; Петровић 1993: 19.

cohors II Aurelia Delmatarum

1. *Tib(erius) Cl(audius) Gallus trib(unus) coh(ortis) II Aur(eliae) Del(matarum)*; V – IOM; Чачак; Васић 1986: 26.

cohors II Nova Delmatarum

1. *Q(uinto) Sextilo Marino trib(unus) coh(ors) II mil(iariae) nova Del(matarum) eq(uitata)*; V – IOM; Чачак; Васић 1986: 23-25; дат.: 253. г. (Васић, *op. cit.*)

cohors I Ulpia Pannoniorum

1. *Cn. Clodius Cn. fil(ius) Classicianus trib(unus) coh(ortis) XIII vol(untariorum) c(ivium) R(omanorum) et translatus ob optimis maximisque imperatoribus in coh(ortem) I Ulp(iam) Pan(nionorum) (militariam) eq(uitatam)*; V – IOM; Стојник; CIL III 6302; Vulić 1909b: Beibl. 190; Dušanić 1976: 125, n. 97.

cohors I Cretum

1. *Ti. Claudius (!) Valerius veteranus coh(ortis) I Cretum do(mo) Hierapytna vix(it) an(nos) LX emeruit an(nos) XXXII*; F; Ниш; Dušanić i Petrović 1963: 365, n. 1; Šašel et Šašel 1978: 57, n. 582; Petrović 1979: 83-84, n. 34.

cohors I Britanica

1. *Vitssuccius SI eq(ues) imag(inifer) coh(ortis) I Brit(tanicae) tur(ma) Montani*; F; Сланкамен; CIL III 3256; Душанић 1995: 40-41, n. 3.
2. *Bodiccius imag(inifer)*; # бр. 1.

cohors II Hispanorum

1. *Dases Dasmeni f. Cornac. ex equite coh. II Hisp. in Illyrico*; диплома; Бела Црква; Душанић 1995: 46, n. 1.

cohors V Lucensia

1. *C. Gellius Exoratus praef(ectus) coh(ortis) V Lucens(ium)*; V – IOM; Суводол; CIL III 14542; Вулић и Премерштајн 1900а: 42, n. 60; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 161, n. 60; Dušanić 1976: 125, n. 98.

cohors I Aquetanorum

1. види *legia VII Claudia* бр. 47.

cohors I Montanorum

1. *Ti. Cl(audio) Ti. f(ilio) Quiri(na) Mercunali praef(ecto) [coh(ortis)] I Mont(anorum)*; F; Равна; CIL III 8261; 14589; Вулић и Премерштајн 1900а: 31, n. 39; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 139, n. 39; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: Beibl. 43, n. 50; Петровић 1975: 137, n. 30; Petrović 1995: 87-88, n. 36; Šašel et Šašel 1986: 32, n. 1290.

cohors I praetoria

1. *mil(es) [co]hor(tis) I praeto]riae; V – [I]OM; Ниш; CIL III 14560; Вулић и Премерштајн 1900а: 26, н. 29; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 130, н. 29; Вулић 1909: 148, н. 74; Petrović 1979: 74, н. 15.*

ala Itureorum

1. *Iul(io) Iuliano gener(o) vetera(no) (!) alae Itueor(um) (!) qui vix(it) ann(is) LX; F; Лисовић (Космај); Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 87, н. 9; Vulić und Premerstein 1900b: 87, н. 9; Dušanić 1976: 133, н. 115.*

ala II Panoniorum

1. *Juli f(ilius) Dermi [equitis ? alae] II Pannon(iorum); F; Сремска Митровица; CIL III 10223; Brunšmid 1908/9, 253, н. 429; Mirković 1971: 72-73, н. 38, Pl. VII, 2.*
2. *Ulp(ius) Silvianus dup(licarius) al(a)e P(annoniorum milliariae) n(ovae ?); V – IOM; Сланкамен; CIL III 3252; 10241; Душанић 1995: 39, н. 9.*

Неопредељено

1. *pr(a)epositi l(egionis) VII] ..?; F; Костолац; Вулић 1909а: 137, н. 51.*
2. *Voniti p(raepositi) l(e)g(ionis) VII; F; Костолац; Вулић 1909а: 137, н. 52.*
3. *P. Ael(ius) Vitalis eq(ues) pol(io) c(astris) coh(ors) III; Костолац; Вулић и Премерштајн 1900а: 17-18, н. 6; Vulić und Premerstein 1900b: Beibl. 110-116, н. 6; Vulić, Ladek und Premerstein 1901: Beibl. 81-97, н. 3; Вулић, Ладек и Премерштајн 1903: 47-54, н. 4; Mirković 1986: 93; дат.: 196. г. (Mirković, op. cit. 99.)*
4. *M. A<u>r(eliuš) Va<l>es mil(es) leg(ionis) III str(ator) co(n)s(ularis); V – IOM; Ниш; CIL III 1675; Petrović 1979: 72-73, н. 11; дат.: можда 221-222. г. (Petrović, op. cit. – према domini nostri Augusti).*
5. *Aur(elius) Gaius mil(es) leg(ionis) VII str(ator) co(n)s(ularis); V – IOM; Ниш; CIL III 1674; Petrović 1979: 72, н. 9; дат.: 221-222. г. (Petrović, op. cit. – према domini nostri Augusti).*
6. *Vatern(ius) Cas(s)ianus eq(ues) t(urmae) E( ); Петроварадин (Катјасово); Симољевић 1955: 165; Šašel et Šašel 1963: 101, н. 282.*

БИБЛИОГРАФИЈА

- Brunšmid, J. 1895 Arheološke bilješke iz Dalmacije i Panonije, *Vjesnik Hrvatskog arheološkog društva* 1: 148-184.
 – 1906-1907 Kameni spomenici Hrvatskog Narodnog muzeja u Zagrebu, *VHAD* 9: 81-184.
 – 1908-1909 Kameni spomenici Hrvatskog Narodnog muzeja u Zagrebu, *VHAD* 10: 149-222.
- Cermanović-Kuzmanović, A. 1965 Die Dekorierten Sarkophage in den römischen Provinzen von Jugoslawien, *Archaologia Jugoslavica* 6: 89-103.
- Dautova-Ruševljan, V. 1977 *Rimski kameni spomenici u Vojvodjanskom muzeju*, Novi Sad.
 – 1983 *Rimska kamena plastika u jugoslovenskom delu provincije Donja Panonija*, Novi Sad.
- Dimitrijević, D. 1961 Nekoliko podataka o rimskom limesu u Sremu, *Limes u Jugoslaviji* 1: 93-105.
 – 1965 Rad Narodnog muzeja Zemun na istraživanju rimskog limesa u Sremu tokom 1965. godine, *Arheološki pregled* 7: 149-156.
 – 1969 Istraživanje rimskog limesa u istočnom Sremu s posebnim osvrtom na pitanje komunikacija, *Osječki zbornik* 12: 81-123.
- Душанић, М. 1995 Становништво фрушкогорске области према епиграфским изворима, у *Фрушка Гора у античко доба – ирпозоди за сџару историју и археологију*, ур. М. Стојанов и П. Петровић, Нови Сад, 3-57.
- Dušanić, S. 1967 Bassianae and its Territory, *Archaologia Jugoslavica* 8: 67-87.
- Душанић, С. 1968 Римска војска у источном Срему, *Зборник Филозофског факултета* (Београд) 10/1: 87-115.
- Dušanić, S. 1976 Le Nord-Ouest de la Mésie Supérieure, u *Inscriptions de la Mésie Supérieure, Vol. I, Singidunum et le Nord-Ouest de la province*, Београд, 95-163.
 – 1989 The Roman Mines of Illyricum: Organisation and Impact of Provincial Life, u *Les Actes du Colloque "Mineria y metalurgia en las antiguas civilizaciones Mediterraneas y Europeas*, Madrid, 148-155.
 – 1990 Legije i fiskalni posedi u Gornjoj Meziji: epigrafske beleške (sažetak), *Arheološki vestnik* 41: 595-597.
- Dušanić, S. i Petrović, P. 1963 Epigraphic Contributions from the National Museum of Niš, *Živa antika/Antiquité vivante* 12/2: 365-385.
- Гаршанин, Д. 195 Археолошки споменици у Београду и околини, *Годишњак Музеја града Београда* 1: 45-99.
- Kalinka, E. i Swoboda, A. 1890 Bericht über eine Reise im Gebiet der Drava und Sava, *Archäologisch-epigraphische Mitteilungen* 13: 11-43.
- Klemenc, J. 1928 Novi rimski vojnički natpis iz Murse, *VHAD* 15: 271-275.
- Kondić, V. 1968 Novi podaci o orijentalnom elementu u Singidunumu, *ŽA/AV* 18/2: 263-277.
- Ковачевић, Љ. 1887 Натписи – римски, *Сџаринар* 4: 88-91.
- Марић, Р. 1956 Сигни прилози из археологије и епиграфике, *Сџаринар* 5-6: 356-363.
- Милошевић, А. и Милутиновић, О. 1958 Заштитна археолошка ископавања у Сремској Митровици, *Грађа за проучавање сџоменика културе у Војводини* 2: 5-45.
- Mirković, M. 1962 Dva nova natpisa pripadnika legije II Adiutrix, *ŽA/AV* 11/2: 319-325.

- Мирковић, М. 1963 Прилог историји римске провинције Доња Панонија почетком III века н. е., ЗФФ 7/1: 113-119.
- Mirković, M. 1966 Novi natpisi iz oblasti rimskog limesa u Gornjoj Meziji, *ŽA/AV* 15/2: 381-395.
 – 1971 Sirmium – its history from the I century A.D. to 582 A.D., *Sirmium* 1: 5-91.
 – 1973 Legia IV Flavia i vojni logor u Viminaeijumu, *AV* 24: 906-909.
 – 1976 Singidunum et son territoire, u *Inscriptions de la Mésie Supérieure, Vol. I, Singidunum et le Nord-Ouest de la province*, Beograd, 23-95.
 – 1986 *Inscriptions de la Mésie Supérieure, Vol. II, Viminacium et Margum*, Beograd.
- Мирковић, М. 1988 Римско село Вубе код Сингидунума, *Сѝаринар* 39: 99-105.
- Mirković, M. 1990 Sirmium i rimska vojska (sažetak), *AV* 41: 641-643.
- Нонин, Д. 1957 Конзервација припрате цркве манастира Новог Хопова, *Грађа за проучавање сѝоменика кулѝтуре Војводине* 1: 140-149.
- Паровић-Пешикан, М. 1966 Римске терме у Сирмијуму, *Сѝаринар* 15-16: 31-47.
- Петровић, Ј. 1933-1934 Прилог римској топографији града Београда, *Сѝаринар* 8-9: 313-321.
- Петровић, П. 1969 Епиграфска саопштења, *Сѝаринар* 19: 225-235.
 – 1975 *Палеоѝрафија римских најѝица у Горњој Мезију*, Београд.
- Petrović, P. 1979 *Inscriptions de la Mésie Supérieure, Vol. IV, Naissus – Remesiana – Norreum Margi*, Beograd.
- Петровић, П. 1991 Dona Militaria, *Сѝаринар* 42: 63-71.
 – 1993 Из епиграфске збирке чачанског музеја, у *Боѝородица Чачанска у историји срѝскоѝ народа*, ур. М. Вуловић, Чачак, 19-27.
- Petrović, P. 1995 *Inscriptions de la Mésie Supérieure, Vol. III/2, Timacum Minus et la vallee du Timok*, Beograd.
- Pinterović, D. 1958 Novi i neobjavljeni rimski kameni spomenici s terena Murse i okolice, *OZ* 6: 23-65.
- Popović, M. 1971 Singidunum, Beograd, lokalitet ulica Majke Jevrosime – nekropole, *AP* 13: 73-74.
- Schober, A. 1923 *Die römische Grabsteine von Noricum und Pannonien*, Wien.
- Симовљевић, Н. 1955 Римске аре из Катјасова, *Раѝ Војвођанскоѝ музеја* 4: 165.
- Šašel, A. et Šašel J., 1963 Inscriptiones Latinae quae in Jugoslavia inter anno MCMXL et MCMLX repertae et editae sunt, *Situla* 5.
 – 1978 Inscriptiones Latinae quae in Jugoslavia inter anno MCMLX et MCMLXX repertae et editae sunt, *Situla* 19.
 – 1986 Inscriptiones Latinae quae in Jugoslavia inter anno MCMII et MCMXL repertae et editae sunt, *Situla* 25.
- Šašel, J. 1961 Bellum Serdincense, *Situla* 4: 3-30.
- Валтровић, М. 1884 Откопавања у Костолцу, *Сѝаринар* 1: 3-15.
 – 1886 Римски натпис из Костолца, *Сѝаринар* 3: 23-27.
 – 1890 Римски натпис из Београда, *Сѝаринар* 7: 55-56.
 – 1892 Римски натпис из Костолца и Дрмна, *Сѝаринар* 9: 126-128.
 – 1893 Легијски знак из Костолца, *Сѝаринар* 10: 98-104.

- Васић, М. 1986 Нови римски натписи нађени у Чачку, *Зборник радова Народног музеја у Чачку* 16: 23-35.
- Василић, Б. 1953 Новопронађени надгробни споменици у Сремској Митровици, *Раод Војевођанског музеја* 2: 146-148.
- Vulić, N. 1904 Antike Denkmälern aus Serbien, *Jahreshefte (Wien)* 7: 1-12.
 – 1905a Антички споменици у Србији, *Сјоменик Српске краљевске академије* 42: 79-99.
 – 1905b Antike Denkmälern aus Serbien, *Jahreshefte* 8: 1-24.
- Вулић, Н. 1909а Антички споменици у Србији, *ССКА* 47: 109-191.
- Vulić, N. 1909b Antike Denkmälern aus Serbien, *Jahreshefte* 12: 147-204.
 – 1910 Antike Denkmälern aus Serbien, *Jahreshefte* 13: 197-228.
 – 1912 Antike Denkmälern aus Serbien, *Jahreshefte* 15: 213-238.
- Вулић, Н. 1931 Антички споменици наше земље, *ССКА* 71: 1-259.
 – 1933 Антички споменици наше земље, *ССКА* 75: 3-89.
 – 1934 Антички споменици наше земље, *ССКА* 77: 29-85.
 – 1941-1948 Антички споменици наше земље, *Сјоменик Српске академије наука и уметности* 98: 1-280.
- Вулић, Н., Ладек, Ф. и Премештајн, А. фон 1903 Антички споменици у Србији, *ССКА* 39: 43-89.
- Vulić, N., Ladek, F. und Premerstein, A. von 1901 Antike Denkmälern aus Serbien, *Jahreshefte* 4: 73-162.
- Вулић, Н. и Премерштајн, А. фон 1900а Антички споменици у Србији, *ССКА* 38: 15-59.
- Vulić, N. und Premerstein, A. von 1900b Antike Denkmälern aus Serbien, *Jahreshefte* 3: 105-178.
 – 1903 Antike Denkmälern aus Serbien, *Jahreshefte* 6: 1-59.
- Wilkes, J. 1969 *Dalmatia*, London.
- Zotović, Lj. 1973 *Mitraizam na tlu Jugoslavije*, Beograd
- Зотовић, Р. 1990 Римски надгробни и вотивни споменици из епиграфске збирке Завичајног музеја, *Ужички зборник* 19: 153-171.
10. 01. 2003.

УДК: 355.1(091:093.5=71)(497.11) : 930.271=71